

Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlik Yönetiminin İşleyişi

11 KASIM 2024

UŞAK ÜNİVERSİTESİ

Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlikten Sorumlu Birimler ve Kişiler

- Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlikten Sorumlu Rektör Yardımcısı
- Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu
- Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlik Komisyonu
- Veri Toplama ve Analizi Çalışma Grubu
- Birim Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlik Komisyonu

Giriş

Uşak Üniversitesi toplumsal katkı sağlamaya yönelik işbirliklerini ve sosyal sorumluluk hizmetlerini artırmak amacıyla hem mezunlar ile daha etkin çalışmalar yapılmasını hem de hayat boyu öğrenme olanaklarının geliştirilmesiyle toplumsal değerlere yönelik farkındalığın artırılmasını hedeflemektedir. Buna göre, Üniversitenin stratejik amaç ve hedefleri doğrultusunda;

- Toplumsal sorumluluk bilinciyle bilime, sanata ve kültüre yerel, ulusal ve evrensel düzeyde tanımlı mekanizmalar aracılığıyla katkı sağlamayı,
- Personelin toplumsal sorunlara odaklanmasını sağlayarak sosyal sorumluluk projelerinin üretilmesini teşvik etmeyi,
- Hayat boyu öğrenme faaliyetleri ile toplumsal gelişime katkı sağlamayı,
- Topluma hizmette insan haklarına, dini ve etnik farklılıklara, kültürel ve manevi değerlere saygı göstermeyi,
- Sürdürülebilir toplum ve çevre açısından çevre bilincinin oluşmasına katkı sağlayacak araştırma ve uygulamalar gerçekleştirmeyi,
- Farklı ihtiyaç gruplarının “bilinç düzeylerinin” ve “yaşam kalitelerinin” yükseltilmesine yönelik sürdürülebilir, sistematik projeler ile dezavantajlı kişi ya da grupların (kadınlar, çocuklar, yaşlılar, göçmenler, engelliler, afetzedeler vb.) yaşamlarını kolaylaştırmayı ve iyileştirmeyi,

TOPLUMSAL KATKI ve SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKASI olarak benimsemiştir.

Üniversitelerin bilgi üretmek ve mesleki eğitim vermek yanında; yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası beklentiler doğrultusunda, bulunduğu bölgeye toplumsal katkı sunması önemli görevlerinden birisidir.

Bu vizyon doğrultusunda, Üniversitenin stratejik plan amaç ve hedeflerinde “*Toplumsal Katkı Sağlamaya Yönelik İş Birlikleri ve Sosyal Sorumluluk Faaliyetlerini Artırmak*” başlığındaki hedefleri;

H1.Dezavantajlı Bireylere Yönelik Faaliyet Sayısı Artırılacak

H2.Sağlık Hizmet Performansı Artırılacak

H3.Öğrenci ve Mezunlarla İş Birliği Artırılacak

H4.Sürdürülebilir Çevre Bilinci Geliştirilecek

H5.Hayat Boyu Öğrenme Olanakları Artırılacak

şeklinde belirlenmiş olup, 6 aylık izleme ve yıllık değerlendirmeler gerçekleştirilmektedir. Üniversite, stratejik amaç ve hedeflerinin yanı sıra BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) ile uyumlu toplumsal katkı faaliyetlerinde bulunmayı hedeflemektedir. Bu hedeflerle uyumlu olarak Üniversite, 17 farklı başlık altında toplanan SKA'lara yönelik faaliyetlerle (yayınlar, projeler, tezler, sosyal sorumluluk faaliyetleri vb.) yoksulluğun sona erdirilmesi, çevrenin korunması, iklim krizine karşı önlemler alınması, refahın adil paylaşımı, barışın sağlanması gibi önemli hedeflere odaklanarak sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Birimler, toplumsal katkı süreçlerinin izleme ve iyileştirmesini içeren PUKÖ tanımlı Eylem/Faaliyet Planı, yıllık faaliyet raporu ve BÖDR hazırlamaktadır. Birimler toplumsal katkı faaliyetlerini, **ENTEGRE KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ** içerisinde yer alan Toplumsal Katkı sekmesinde paylaşarak izlemektedir.

Bu kapsamda 2023 yılında 16 adet belirli gün ve hafta etkinliği ile 22 adet dezavantajlı gruplara yönelik etkinlikler yapılmış olup, bu etkinlikler Üniversitenin toplumla olan etkileşimini göstermektedir. Benzer faaliyetler 2024 yılında da artarak sürdürülmektedir.

Bunun yanı sıra Üniversitenin sosyal sorumluluk projelerinde öğrenci toplulukları da aktif bir rol oynamaktadır. 2023 yılı itibariyle 20.025 kayıtlı üyesi bulunan 126 öğrenci topluluğu, toplamda 173 faaliyet gerçekleştirmiştir. Bu faaliyetler, sadece öğrencilere akademik bir deneyim sunmakla kalmayıp, aynı zamanda toplumsal farkındalığı artırma, dezavantajlı gruplara destek sağlama ve öğrencilerin sosyal sorumluluk bilincini güçlendirme amacını taşımaktadır.

Ağız ve Diş Sağlığı UYGAR, 2023 yılı içerisinde 147.066 hastaya ağız ve diş sağlığı hizmeti, ayrıca Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile yapılan protokol neticesinde yaklaşık 200 adet dezavantajlı gruptaki (çocuk, engelli vb.) ve ileri cerrahi ihtiyacı olan hastaya genel anestezi altında ücretsiz diş tedavi hizmeti sunmuş, yapılan gezici ağız taraması faaliyetinde 250 çocuğa ağız taraması hizmeti sağlamıştır. Ayrıca, diş tedavi hizmetlerinin kalitesini artırmak amacıyla 1 adet Dental Operasyon Mikroskobu ve 1 adet Bilgisayar Destekli Anestezi Cihazı alınmıştır. Bu hizmetler neticesinde genel hasta memnuniyet oranının %88 olduğu görülmüştür.

Üniversitenin toplumsal katkı kapsamında sunduğu hizmetler arasında konferanslar, toplantılar, araştırma projeleri, yayınlar, gönüllü danışmanlık gibi faaliyetler de yer almaktadır. Bu hizmetler için Üniversite, fiziki mekânlarını ve insan kaynaklarını kullanmaktadır. Ayrıca, bazı hizmetlerin daha etkili yürütülebilmesi amacıyla kamu kurumları ve özel sektörle işbirliği protokolleri imzalanmıştır. Bu protokoller, paydaşlarla birlikte gerçekleştirilen proje ve hizmetlerin daha kapsamlı ve etkili olmasına olanak tanımaktadır.

Bununla birlikte Stratejik Plan 2022 yılı izleme raporunda gerçekleşme değeri hedeften düşük kalan toplumsal katkı ile ilgili performans göstergeleri izlenerek, Toplumsal Katkı Çalışma Grubu tarafından oluşturulan önerilerle birimler toplumsal katkı faaliyetlerine teşvik edilmiş ve 2023 yılında bu veriler yükselmiştir.

Buna göre *“Sivil toplum kuruluşları ile birlikte yürütülen sosyal sorumluluk proje ve çalışma oranı”*: 2022 yılında %21; 2023 yılında %67,65 olduğu tespit edilmiştir.

Toplum yararına düzenlenen seminer, konferans, panel gibi etkinliklerin oranı 2022 yılında %50 iken, 2023 yılında %100 olduğu gözlemlenmiştir.

İhtisaslaşma alanları olan deri, tekstil ve seramik alanlarında yapmış olduğu proje ile Üniversite *“2023 YÖK Üstün Başarı Ödülleri”* kapsamında **“Yerel Kalkınmaya Katkı”** ödülünü Cumhurbaşkanımızın elinden almıştır.

2022 KAP Raporunda *“Toplumsal Katkı ve sosyal sorumluluk projelerinin henüz sistematik olarak yürütülmüyor olması”* şeklindeki geribildirime yönelik olarak 2023 yılında Üniversitenin tüm birimleri toplumsal katkı performansını izlemek üzere Faaliyet Eylem

Planlarını toplumsal katkı süreçlerini PUKÖ döngüsü ile hazırlayıp web sayfalarında yayınlamıştır. Ayrıca Raporda “Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve paydaş katılımıyla iyileştirilmesinin sağlanması” önerilmiştir.

Bu geri bildirim doğrultusunda, **Entegre Kalite Yönetim Sistemi** üzerine ayrı bir Toplumsal katkı ve Sürdürülebilirlik modülü eklenmiş ve tüm birimlerde gerçekleştirilen toplumsal katkı faaliyetlerinin değerlendirilmesi için Anket Yönetim Sisteminden ‘**Etkinlik Değerlendirme Anketi**’ oluşturulmuştur. Paydaşlardan alınan geri bildirimler sonucunda iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir.

Üniversitede, sunulan toplumsal katkı hizmetlerini değerlendirmek için memnuniyet anketleri uygulanmaktadır.

2022 KAP raporunda “Sürdürülebilir çevre anlayışının geliştirilebilmesi ve yaygınlaştırılması, farkındalığın artırılması için dünya genelinde yapılan UI GreenMetric sıralamasına katılarak ilk bin üniversite arasında yer alması” şeklinde vurgulanan güçlü yönümüzün daha da arttığı görülmüştür. 2022 yılında 1050 Üniversite arasında 789. iken, 2023 yılında 1183 Üniversite arasında 676. sıraya gelmiştir

4 Misyon Tabanlı 8 katmanlı Kalite Yönetişim Modeli

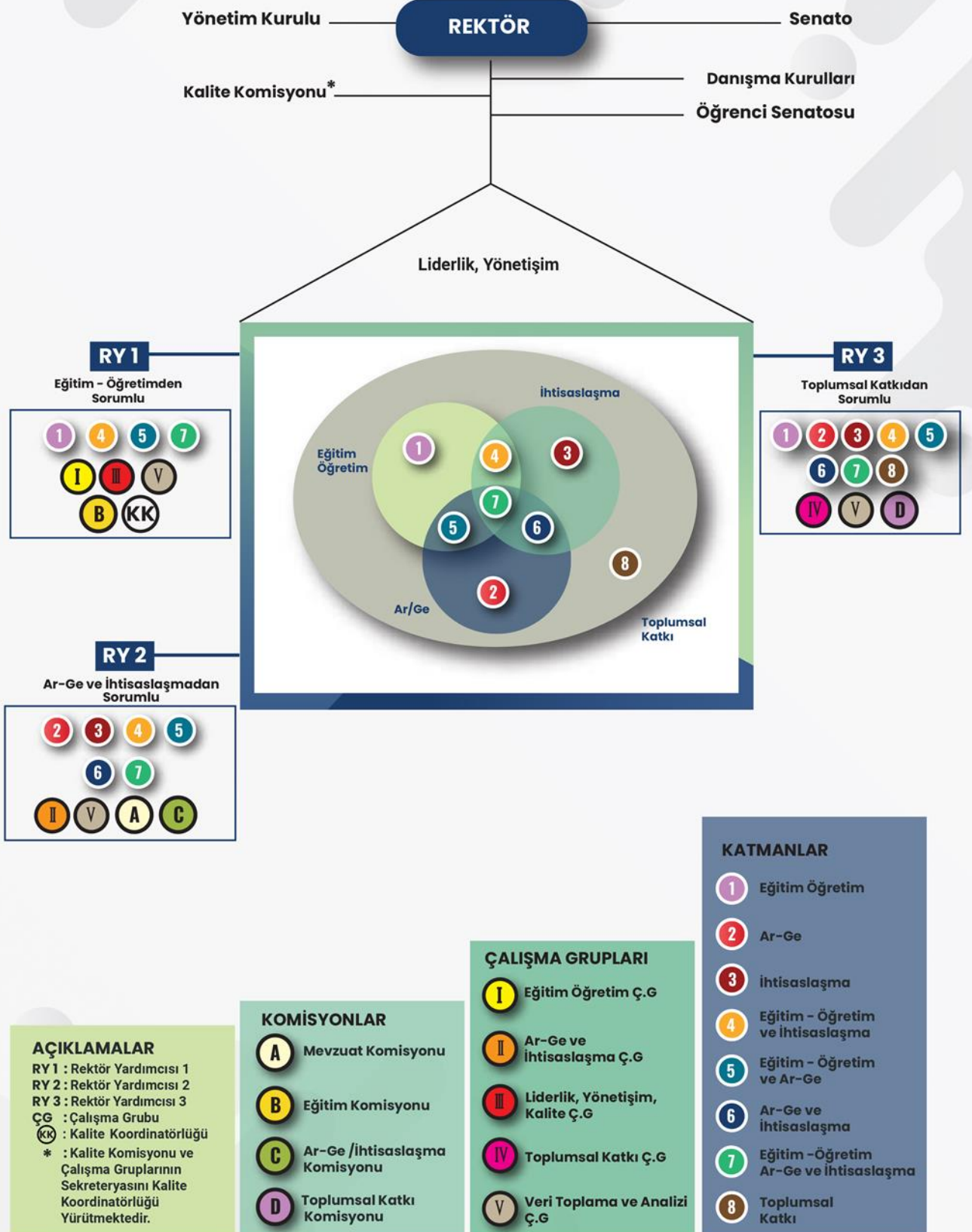
Üniversitede **Eğitim-Öğretim; Ar-Ge; İhtisaslaşma ile Toplumsal Katkı** misyonları ve bunların kesişimlerinden oluşan **Etkileşimli bir Yönetişim Modeli** bulunmaktadır.

Eğitim-Öğretim; Ar-Ge; İhtisaslaşma misyonları kendi aralarındaki etkileşimli 7 bölge (katman) oluştururken, bunların her birinin doğrudan ya da dolaylı biçimde **Toplumsal Katkı** üretmekte olduğu fikrinden hareketle bir üst küme tanımlanarak 8 inci bölge (katman) oluşturulmuştur.

Söz konusu yönetişim modeli, Venn şeması kullanılarak aşağıda verilmiştir.

UŞAK ÜNİVERSİTESİ

4 MİSYON TABANLI KALİTE YÖNETİŞİM MODELİ

Üniversitede Üç Rektör Yardımcısı bulunmaktadır ve bunların görev paylaşımları

- **RY1 : Eğitim Öğretimden Sorumlu Rektör Yardımcısı**
- **RY2 : Ar-Ge ve İhtisaslaşmadan Sorumlu Rektör Yardımcısı**
- **RY3 : Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlikten Sorumlu Rektör Yardımcısı**

biçiminde şekillendirilmiştir. Sözü edilen etkileşimli yapı

Çalışma Grupları

I. Eğitim-Öğretim Çalışma Grubu;

II. Ar-Ge ve İhtisaslaşma Çalışma Grubu;

III. Liderlik, Yönetişim ve Kalite Çalışma Grubu;

IV. Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu

V. Veri Toplama ve Analizi Çalışma Grubu

ile

Komisyonlar

A. Mevzuat Komisyonu;

B. Eğitim Komisyonu;

C. Ar-Ge ve İhtisaslaşma Komisyonu;

D. Toplumsal Katkı ve Sürdürülebilirlik Komisyonu

üzerinden yürütülmektedir.

Çalışma grupları; Kalite Komisyonunun altında görev yapmaktadır ve görev tanımları

KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ YÖNERGESİ'nde ayrıntıları ile verilmiştir.

Yukarıda sözü edilen Komisyonlardan **Mevzuat Komisyonu ve Eğitim Komisyonu**

Yükseköğretim Mevzuatı çerçevesinde yapılandırılmış ve Kalite Yönetişim Modelinde görüldüğü üzere ilgili Rektör Yardımcısı başkanlığında görev yapmaktadır.

Diğer iki komisyon **Ar-Ge ve İhtisaslaşma Komisyonu** ile **Toplumsal Katkı ve**

Sürdürülebilirlik Komisyonu ise tamamen Uşak Üniversitesine özgü bir yapıdadır ve bu

iki önemli başlık çerçevesinde Üniversiteyi daha üst başarılarla çıkarabilmek için, çalışma gruplarından ve/veya birimlerden gelen verilere dayalı istatistikleri değerlendirerek yılda iki defa ayrıntılı değerlendirmeler ve öneriler geliştirmek üzere yapılandırılmıştır.

Bir **İYİLEŞTİRME adımı** olarak Kalite Yönetişim Modeline monte edilen bu iki

komisyonun görev tanımları **ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME VE İHTİSASLAŞMA KOMİSYONU**

Yönergesi ile **TOPLUMSAL KATKI ve SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KOMİSYONU** Yönergesinde ayrıntıları ile verilmiştir.

Bunlardan **TOPLUMSAL KATKI ve SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KOMİSYONU**'nun görevleri;

- Üniversitenin toplumsal katkı ve sürdürülebilirlik politikasını belirleyerek Senatoya sunmak,
- Toplumsal katkı ve sürdürülebilirlik süreçlerinin yönetimini izlemek, alınması gereken önlem ve iyileştirmelere yönelik çalışmalar yapmak,
- Üniversitenin toplumsal katkı ve sürdürülebilirlik alanları bakımından ulusal (YÖK İzleme ve Değerlendirme Raporu, vb.) ve uluslararası sıralamalardaki (The Impact Rankings, The UI GreenMetric World University Ranking, vb.) konumuna ait raporları incelemek, geleceğe yönelik iyileştirme önerilerinde bulunmak,
- Toplumsal katkı ve sürdürülebilirlik faaliyetleri ile ilgili mevzuat önerilerini kontrol etmek ve/veya değişiklik önerilerini inceleyerek Mevzuat Komisyonuna görüş sunmak,
- Üniversitenin toplumsal katkı ve sürdürülebilirlik faaliyetlerini altı aylık periyotlarla izlemek, değerlendirmek ve geleceğe yönelik iyileştirme önerilerinde bulunmak,
- Üniversitenin Sürdürülebilirlik Raporunu hazırlamak,
- Üniversitenin toplumsal katkı ve sürdürülebilirlik faaliyetlerinden sorumlu birimler ve dış paydaşlar arasında koordinasyonu sağlamaktır.

Biçiminde tanımlanmıştır ve gerekli olabilecek durumlar dışında 6 ayda bir defa toplanarak geleceğe yönelik görüş ve önerilerde bulunmaktadır. Bu çerçevede isim benzerliği olsa da **“Toplumsal katkı ve Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu”** nun görev alanından çok farklı bir yapıdadır.